

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa: **J. T.**, bytom P. K. X., P., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o starobný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. novembra 2010, č. k. 5Sd/31/2010-15, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. novembra 2010, č. k. 5Sd/31/2010-15, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 16. marca 2010 v spojení s rozhodnutím zo dňa 29. júna 2010, obe číslo X., ktorými odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“), čl. 7 ods. 2 písm. c/ nariadenia (EHS) č.1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva (ďalej len „nariadenie č. 1408/71“) a podľa čl. 20 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení uverejnenej v Zbierke zákonov pod č. 318/1994 Z. z. (ďalej len „Zmluva medzi SR a ČR“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok

s odôvodnením, že nezískal žiadnu dobu poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Krajský súd súčasne účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že hoci obdobie od 27.1.1979 do 27.9.1985 odporkyňa v minulosti podľa Informácie o stave účtu poistenca započítala ako dobu poistenia, vzhľadom na ustanovenie čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi SR a ČR podľa názoru krajského súdu odporkyňa správne nehodnotila uvedenú dobu ako dobu poistenia na účely nároku na starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky, keďže ku dňu 31.12.1992 mal zamestnávateľ navrhovateľa (ČKD Hradec Králové) sídlo na území Českej republiky a z toho dôvodu uvedená doba sa považuje za dobu zabezpečenia v Českej republike. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal, aby mu na účely nároku na starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky bola započítaná doba jeho zamestnania od 1.7.1994 do 30.5.1998 u zamestnávateľa CNEICO Ltd. v Nigérii, vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nevykonával túto pracovnú činnosť ako podnikateľ alebo zamestnanec nejakej právnickej osoby a nemal za uvedené obdobie zaplatené poistné, krajský súd dospel k záveru, že túto dobu nemožno započítať ako dobu zamestnania podľa § 8 ods. 1 v spojení s § 11 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“).

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že v roku 1979 mal rozviazaný pracovný pomer s ČKD Hradec Králové a uzatvorenú pracovnú zmluvu s Ministerstvom zahraničného obchodu od 27.1.1979 do 27.9.1985 a pracoval ako strojní technik pre montáže strojárnských výrobkov v Indonézii. Česká správa sociálneho zabezpečenia (ďalej len „ČSSZ“) v roku 2003 uvedenú dobu v rozsahu 6 rokov a 294 dní presunula na započítanie do dôchodku v Slovenskej republike, keďže za Ministerstvo zahraničného obchodu pracoval ako slovenský občan žijúci na Slovensku. Taktiež trval na započítaní doby zamestnania v Nigérii, kde pracoval na dohodu od 1.7.1994 do 30.5.1998. V roku 1996 mu pritom pracovníčka pobočky Sociálnej poisťovne Prešov po oznámení, že dovíšil vek 60 rokov a pracuje na dohodu v zahraničí povedala, že nie je potrebné platiť poistné. V uvedenom období však bol dobrovoľným platiteľom zdravotného poistenia.

Podľa obsahu odvolania sa navrhovateľ domáhal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil, keďže preukázané doby dôchodkového poistenia boli navrhovateľovi zhodnotené na účely nároku na starobný dôchodok v plnom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Navrhovateľ dovŕšil vek 60 rokov dňa 18.9.1996 a týmto dňom splnil podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. e/ zákona č. 100/1988 Zb. Rozhodnutím ČSSZ číslo X./160 z 26.8.1998 bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok podľa § 29 zákona č. 155/1995 Sb., pričom z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že doba od 27.1.1979 do 27.9.1985 navrhovateľovi pre výšku tohto starobného dôchodku zhodnotená nebola z dôvodu, že v tejto dobe mal trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 písm. a/ zákona č. 121/1975 Zb. na dôchodkovom zabezpečení sú podľa tohto zákona zúčastnení pracovníci v pracovnom pomere a členovia výrobných družstiev.

V zmysle § 172 ods. 1 písm. f/ zákona č. 121/1975 Zb. Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí ustanoví po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi a s Ústrednou radou odborov ďalšie podrobnosti na vykonanie tohto zákona, pokiaľ sa neustanovuje inak v odsekoch 7 a 8; pritom môže ustanoviť v prospech pracujúcich odchýlky od jednotlivých ustanovení zákona.

Podľa § 48 ods.1 vyhlášky č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení pracovníkmi v zahraničí sú pracovníci československých rozpočtových, hospodárskych alebo iných organizácií, ktorí sú československými občanmi a sú pridelení

alebo prijatí po 30. septembri 1948 na výkon činnosti pre tieto organizácie mimo územia Československej socialistickej republiky.

Za hrubý zárobok pracovníka v zahraničí sa na účely dôchodkového zabezpečenia považuje hrubý funkčný plat, ktorý mu patrí podľa príslušnej mzdovej úpravy po dobu jeho činnosti v zahraničí (§ 48 ods. 2 vyhlášky č. 128/1975 Zb.).

Podľa evidenčného listu dôchodového zabezpečení, potvrdeného zamestnávateľom: Federální ministerstvo zahraničního obchodu, Třída politických vězňů, Praha 1 navrhovateľ ako pracovník tejto organizácie vykonával v dobe od 27.1.1979 do 27.9.1985 práce v zahraničí, pričom táto pracovnú činnosť bola zaradená do II. pracovnej kategórie podľa rezortného zoznamu (01 01 01 II. práce v zahraničí); zamestnávateľ pritom potvrdil aj výšku hrubého zárobku (výdělku) v jednotlivých kalendárnych rokoch uvedeného obdobia.

Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ bol v dobe od 27.1.1979 do 27.9.1985 zúčastnený na dôchodkovom zabezpečení podľa § 3 písm. a/ zákona č. 121/1975 Zb. v spojení s § 48 ods. 1, 2 vyhlášky č. 128/1975 Zb., a že jeho zamestnávateľ (FMZO) mal sídlo na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

Podľa Čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi SR a ČR doby zabezpečenia získané pred dňom rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa považujú za doby zabezpečenia toho zmluvného štátu, na ktorého území mal zamestnávateľ občana sídlo ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo naposledy pred týmto dňom.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky mal zamestnávateľ navrhovateľa (ČKD, a.s. Hradec Králové) sídlo na území Českej republiky. Nepochybila preto odporkyňa, keď navrhovateľovi na účely nároku na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. nehodnotila dobu jeho zamestnania od 27.1.1979 do 27.9.1985.

Navrhovateľ sa ako doby dôchodkového poistenia na účely vzniku nároku na starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky domáhal započítania aj doby od 1.7.1994 do 30.5.1998, kedy podľa vlastného tvrdenia vykonával prácu na dohodu v Nigérii.

Z overeného prekladu pracovnej ponuky spoločnosti CNEICO (NIGERIA) LTD so sídlom v Lagose vyplýva, že navrhovateľovi bolo s platnosťou od 1.7.1994 ponúknuté miesto strojného technika, pričom podľa tejto ponuky mzdové oddelenie podriadi vyplácanie jeho platu predpisom ich štátu o daňových a iných zrážkach.

Podľa § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 100/1988 Zb. v znení účinnom do 31.12.2000 na dôchodkovom zabezpečení sú zúčastnené osoby zárobkovo činné v cudzine za podmienok uvedených v § 11.

Podľa § 11 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. v znení účinnom do 31.12.2000 pre vznik nároku na dôchodok a jeho výšku sa z dôb zamestnania a náhradných dôb získaných v cudzine, ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak, hodnotí činnosť osôb hodnotená na účely tohto zákona ako zamestnanie, samostatná zárobková činnosť a činnosť spolupracujúcich osôb, ak tieto osoby majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky *a zaplatili za tieto doby poistné.*

Podľa § 255 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie v cudzine získané po 30. apríli 1990, ak bolo za toto obdobie zaplatené poistné v sume určenej podľa predpisov účinných v čase doplatenia poistného. Toto obdobie sa hodnotí *najskôr odo dňa zaplatenia poistného.*

Z citovaných ustanovení vyplýva, že predpokladom zhodnotenia doby zamestnania navrhovateľa od 1.7.1994 do 30.5.1998 je zaplatenie poistného. Na tom nič nemení okolnosť, že navrhovateľ sa domnieval, že poistné zaplatiť nemusí. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že sa riadil údajným poučením zo strany pracovníčky pobočky Sociálnej poisťovne, že po dosiahnutí veku 60 rokov nemusí platiť poistné ak pracuje na dohodu, také poučenie vzhľadom na neúplnosť informácie nemuselo byť nesprávne. Navyše taká okolnosť nemá vplyv na to, že započítanie uvedenej doby do doby dôchodkového zabezpečenia (poistenia) je možné až po zaplatení poistného.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že za obdobie zamestnania navrhovateľa v cudzine od 1.7.1994 do 30.5.1998 poistné zaplatené nebolo do účinnosti zákona č. 461/2003 Z. z. a nebolo zaplatené doteraz ani podľa § 255 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.

Nepochybila preto odporkyňa, keď dobu od 1.7.1994 do 30.5.1998 navrhovateľovi nehodnotila ako dobu dôchodkového poistenia.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v tomto konaní nebol úspešný a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov zo zákona.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľ má možnosť obrátiť sa na ČSSZ so žiadosťou o zvýšenie starobného dôchodku za dobu zamestnania od 27.1.1979 do 27.9.1985 z dôvodu, že mu bol priznaný v nižšej miere ako mu patrí.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská